

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Magni Servi Dei P. Julii Mancinelli Societatis Jesu

Cellesi, Jacopo

Oeniponti, 1677

IV. De Obedientia & affectu erga statum religiosum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42734

sine hujus capitis repeto, potestatem Patri Julio à Deo datam in veteratores spiritus fuisse talem, ut solo obtutu eos terreret eminus, ad solam ejus manûs elevationem caderent in terram, solo crucis signo illos ex corporibus expelleret, ac conjiceret in fugam. Placuit materiam hanc cum victoriis tentationum connectere, quamvis illarum locus magis proprius esset infra libro tertio, ubi agetur de reliquis gratiis divinis.

Solo obtutu
terret
Dæmones.

C A P U T IV.

De Obedientia, & Affectu erga statum
religiosum.

QVANTO magis Pater Julius experiebatur Deum promptum ad se audiendum, cum preces funderet pro bono proximorum, tantò studiosius ille vocem Dei audiebat, quem agnoscebat in superioribus loquentem; unde illi æqualiter omnes videbantur prudentes, & discreti in præcipiendo, & eorum dictis & factis consentiebat modo singulari. Quando illi tractandum fuit cum superiore, orabat ille prius Deum, ut illi suggereret, quod esset ad gloriam Dei futurum, ac negotia cum illis tractanda, prius Deo commendabat, & si essent magni momenti, adhibebat castigationes corporis, dicebat sacra, & committebat illa orationibus aliorum. Sic animatus erga Obedientiam nunquam auditus est proferre certas verborum formulas, quas ille vocare solebat temerarias; *Volo facere hoc, volo facere illud, parvum vel magnum.* Ac quoniam semel uni Rectorum, qui illum volebat facere suum ministrum, significavit desiderium, illum ordinem à majoribus superioribus expectandum, quòd in se aliquid sentiebat difficultatis, sensit postea magnum in animo aculeum, qui ipsum
longo

Tractaturus
negotia
cum superiore
prius
orabat.

Nunquam
dixit, Volo
hoc, volo
illud facere.

Prompti-
endo obe-
diendi in-
credibilis.

Vellet cœ-
lo exire si
juberetur.

In hoc san-
ctum imi-
tatus Igna-
tium.

Regulas
nunquam
ex professo
violavit.

Exempla
minima-
rum regu-
larum.

In nulla re
volēbat ef-
se eximius.

Ad soni-
um cam-
panulæ se
quasi natu-
rali motu
erigebat.

longo tempore pupugit. Neque verò hoc mirum videri cuiquam debet, in ipso enim erat certa quædam obediendi promptitudo, & proclivitas, qualem non memini me in aliis vel legere, vel audire. Dicebat, ad obediendum superiori parvo vel magno, quisquis esset, non solum se relicturum fuisse hunc vel illum locum meliorem, hoc vel illud officium, quod arrideret genio suo, sed etiam, si in lustralibus flammis jam salutis securus, imò, quod ejus obediendi studium mirificè extollit, si in cœlo jam beatus, exiturum fuisse se cum beatitudinis incertitudine, iturumque illuc, quò eum obedientiâ destinasset. Quâ quidem re palam nos edocuit, suam erga superiores obedientiam esse veram ac germanam sobolem illius in proximum caritatis, cujus amore Sanctus Pater Ignatius salutis suæ securitati spem incertam lucrandi Deo animam alioqui perituram præposuisset. Et qui tantam in obsequendo experiebatur dulcedinem, mirum non est, eum tam exactè observantem fuisse regularum, nunquam per totam vitam à se voluntate, quantumvis aliis minimæ videri quirent, violatarum. Exempli gratiâ; Tergiversabatur semel exire ad confessionem ejusdam moribundi excipiendam metu, ut redire domum ante noctem posset. Alias non poterat capere somnum, nisi reindueret indusium totum frigidâ permadens, ne dormiret absque indusio, id quod præcipit regula. Non est, ut dicebam, mirum, nullam prorsus admisisse unquam exemptionem, quæ ipsi sæpius prudenter offerebatur, quò eximeretur à multis ordinationibus, cum quibus ejus officium totum lucrandis animabus occupatum non de facili obiri ritè poterat. Et erat in fugiendis hujusmodi privilegiis, & exceptionibus à communi procedendi modo ità constanter assuefactus, ut etiam in ultimo morbo, cum non posset de strato surgere, nihilominus cum audiret sonum campanulæ de more, motu quasi ejus obediendi

prom-

promptitudini, naturali & necessario, ad sedendum in lecto se erigeret, animo voci divinæ, cum corpore non posset, obsecutus.

Hæc obsequendi suavitas pullulabat ipsi ex viva apprehensione, qua illum obedientia per viam amoris subiciebat, & strictissime uniebat cum Christo Domino, in quo totum suum gaudium, & felicitatem repositam habebat propter ingentem, quo erga eum flagrabat, amorem. Sicut subditus ille, qui sincero corde amat principem suum, non facile potest majorem habere delectationem & gaudium, quam si applicetur & impendatur in negotiis suo principi arrisuris. Ita ex adverso multum affligebatur, quando relictus quasi in manu consilij sui seipsum regere debebat, & dicebat magnis versari se in angustiis, imò & periculo forsitan cadendi in aliquod peccatum, si diu eum vivere in libertate arbitrij sui oporteret. Et hæc causa est, uti alias diximus, cur tantopere allaboraverit, ut declinaret honores, & fasces maximè totius provinciæ, ubi multò magis alij à sua, quam ille dependere ab aliorum voluntate deberet. Et hæc ipsam ob causam in juvando coquo, triclinij præfecto, & aliis similibus officialibus deferebat illis eandem obedientiam, obsequendi promptitudinem, quam deferret potestatibus superioribus. Demum intuitu Christi Domini, quem amanter in præpositis agnoscebat ut præsentem, & propter securitatem, quam habet obediens, etiam se promptissimum exhibuit in relinquendis pietatis officiis, & in operibus caritatis, quæ alioqui interpolare, aut interrumpere videri peccatum possit iis, qui perfunctoriè duntaxat res spiritus inspiciunt. Ità Neapoli ex obedientiâ deseruit munus excipiendi confessiones, licet eo in munere non nisi suas inveniret delicias. Ita ex obedientia Constantinopoli profectus est in Italiam itinere longissimo, difficili, & periculorum pleno, tamen illic res magnas pro gloria

Egrè ferebat, si relinqueretur in manu consilij sui.

In quovis superiore agnoscebat Christum.

Facile relinquebat cara amore obedientia.

gloria Dei efficeret, ac crederet operam suam illic non solum admodum utibilem, verum & necessariam esse. Ita etiam denique Neapoli 9. Martij anno 1607. jussus non amplius litare in sacello privato, sed in templo publico, & impendere tempus in sacrificando consuetum, non solum promptissime est obsecutus, sed & judicavit factum optime, cum invitanda omni singularitati, tum etiam, quod se reputabat indignum tam arcta illa cum Deo, familiarique communicatione, ac solatiis continuis, quibus identidem affluebat.

Judicium
suum sub-
mittebat.

Non illi conveniebat fatis prosperè cum aura Capiti-
montis, ubi propterea etiam periclitabatur de vita, unde
censuere Medici, & Pater Provincialis ordinavit, revocan-
dum Neapolim. Superior proprius ordinem non est exe-
cutus; ille autem non solum tacebat, sed etiam gratias
agebat Deo, quod ipsum vellet ejus implere voluntatem in
re atdua usque ad mortem; & tamen Neapoli faciebat res
tantas ad Dei gloriam. Nullus equidem dubito caput hoc
multis similibus exacta obedientia exemplis, quibus ille ex
professo se à suo dulci pietatis genio, imò & ab operibus
gloriae divinae admodum feracibus abstrahebat, cum in-
signi lectoris bono potuisse exornari, nisi Pater Julius ge-
neratim duntaxat scribendo, quantum fatis erat, ut obedi-
ret sibi imperanti, ex instituto multos casus particulares per
modestiam obticuisse, id quod in cunctis aliis enarrandis
virtutibus plenitudini hujus historiae vehementer officit;
dum illi fatis erat dixisse in genere omissis casibus parti-
cularibus se eam exercuisse.

Locum va-
lerudini
incommo-
dum non
mutat.

Julius ca-
sus parti-
culares ex
humilitate
obticuit.

Timor per-
dendae vo-
cationis,
nisi exactè
obediret.

Ex hoc erga sanctam obedientiam amore, sine cujus
ductu, & directione ipse se putabat versari in gravi pericu-
lo, nascebatur ille summus perdendae vocationis timor, qui
ipsum non nisi demum cum extremo destituit halitu, qui
quidem timor, etsi videri possit melius convenire cum ejus

Humi

Humilitate, quàm quòd necessarius esset ei viro, qualis ipse erat, nihilominus ante & post ipsum habuimus in societate homines, etiam generales, qui quotidie erant anxij, & sollicitè à Deo petebant perseverandi donum. Et experientia nos plus satis docet, multis diutissimè in habitu religioso commoratis hanc talem devotionem perquam fuisse necessariam. Et ipse non solum ut quotidie magis ac magis in sancto se proposito stabiliret, sed ut potius nos perspiceremus, quam ipsi laudabile, nobis autem quàm necessarium esset timere, extra obedientiæ limites regi. Magna cum diligentia contexit Catalogum pro sua ipsius directione, usque privato, & ad nostram instructionem, eorum nominum, qui nostra ex Societate egressi plerumque malum sortiti sunt exitum. Ommissis nominibus, quæ ipse pro sancta sua libertate in charta expressit, dico solum, ipsum inter suâ culpâ dimissos vidisse tres amentes factos, qui exuentes se vestibus nudi vagabantur per compita, & unum horum Laureti; duos cognovit occisos, fustibus excerebratos, absque ullo spatio aut signo pœnitentis animi scilicet post rixas & contentiones; unum interemptum à suis operis; fuerat is conditione nobilis, & gradu Sacerdos; fratres geminos propter delicta suspensos è patibulo, unum ad id inopiæ redactum, ut, cum neque labore, neque quæstu stipis posset obtinere, quo sustentaretur, mortuus sit fame. Alium quendam novit, qui, cum discessisset à societate absque facultate Mediolano, statim reperit Dominum. Fuit ab illo conductus Genuam, dum illic ambo lustrant naves, ab illo ipso suo novo Domino, absque eo, quòd adverteret quicquam, venditus fuit in unam, & paulò post in servitutem Turcarum abstractus, quam non nisi cum miserabili morte terminavit. Et hoc jure merito, ut, qui sine venia suorum superiorum deseruerat libertatem filiorum Dei, ipsemet contra voluntatem ac notitiam suam

Perseverantia donum petebant.

Catalogum eorum contexit, qui è societate sunt egressi.

Tres stulti facti duo occisi sine signo pœnitentiæ.

Aliorum misera vita & mortis conditio

Alius in
puteum se
præcipita-
vit.

à temporali Domino traderetur in mancipiatum canum. Alium quendam refert nobili genere oriundum, cum vix societatem deseruisset, in puteum se præcipitem egisse; alium exutum, & occisum à latronibus in Sicilia, & inhumatum relictum in terra à canibus devoratum. Alios prolapsos in hæreses, alios apostatas factos à religionibus, in quas se receperant, & quasi cunctos miserè finire vitam hanc cum modica vel nulla spe futuræ melioris. Et observat Pater Julius, qui semel aperuerit aures suggestionibus Dæmonum, invitantium illum ad libertatem sæculi, etsi illas aliquamdiu occludat, recidivum tamen postea finire sibi demum persuaderi infortunium, quod antea à se fuerat amolitus.

Dæmon in
forma An-
geli.

Dæmonis
fraus.

Jussus est
illi in fa-
ciem spue-
re.

Ita, inquebat, contigit juveni cuidam Vienna Romanam in tirocinium missio. Ter ipsi Dæmon apparuit in forma Angeli sub umbilicum noctis, & dilaudatum illum liberaliter, quod societatem esset ingressus, acriter tamen reprehendit, quod transgressus esset divinum, ut mentiebatur, præceptum de honorando Patre, sine cujus facultate id consilij cepisset; Itaque quibuscunq; demum avibus rediret ad suos, & consensum Patris obtineret, præceptum utique consilio semper anteponendum. Novitius aperuit hanc suam visionem, & perdoctus esse illusionem, & illum non angelum, sed Diabolum, si rediret, signaret se Cruce, ac diceret, se ipsi minimè obediturum; rediit Diabolus; verum novitius linguæ & brachiorum motu captus nihil valuit nec obniti, nec loqui, Magister de novo ipsi injungit, ut, si iterum reverteretur, sputaret illi in faciem, ac diceret, ut, si esset Angelus bonus, non in malam interpretaretur partem, cum id faceret obediendi studio. Et sic examussum omnia est executus. At Diabolus, cum non esset ferendo illi contemptui, ipsum & consiliarium suum execratus, ac diris omnibus devovens relicto pessimo fumo ostendit

discessu,

discessu, quis esset. Novitius autem nihilominus post tantum lumen variis sub prætextibus extorsit reversionem in Germaniam, unde venerat, & complexus de novo Hæresin infelici fato est defunctus.

Miser denique nihilominus defecit.

Non est res tantopere admiranda Diabolum potuisse novitium pertrahere ad sæculum, cum apparitio ipsa Christi Domini nequiverit retinere fratrem Coadjutorem propter ejus malitiam in religione. Erat hic opificio Sutor in domo probationis Romæ, & ratus se in opere, quod à sedentario conficeretur, plus nimio aggravatum, decrevit reverti in Ægyptum; verum quia, antequam manus daret tentationi, conflixerat, & aliquot diebus restiterat, in præmium hujus bonæ voluntatis suggestit illi Deus bonam cogitationem, ut prius properaret ad templum, & se commendaret Beatissimæ Virgini. Ab hac, loco, quod in ipsius sanctam voluntatem se debuisset commendare, & reiterare ac confirmare de novo, tanquam Dominæ ac Patronæ illius Domûs, & societatis universæ suam quantumvis vilem operam, & orare, ut in sancto se solidaret proposito, petiit homo inconcinnus, qui erat, bonam veniam discedendi ab ejus, ejusque filij societate, ac servitute, in superq; gratiam & omne auxiliij genus quævis alia negotia sua feliciter aggrediendi & terminandi in sæculo. Tantum sibi homines promittunt de Bonitate Dei, atque ita cæci sunt in propriis malis, ut de ipso contra ipsum sperent, ac petant opem contra se. Verum illum nec hic sua spes fefellit, cum ita stultè oraret, versis ad altare majus oculis, ubi sanctissimum asservabatur Sacramentum, vidit spatiosum aperiri campum, & in medio ejus erigi colliculum, cujus in apice stabat Christus Crucifixus, circum circa magno Martyrum numero, una cum eorum insignibus circumdatus; Christum ad se conversum audiit dicentem: *Vides, quid ego tue causâ salutis sem passus? vides, quantum amore mei passi sint*

Item frater, quidam Adjutor, cui Christus apparuit.

Commendat se Beatissimæ Virgini.

Christus illi appareret.

Ejus verba.

Marty-

Martyres, sanctique mei omnes? si itaque tu vis esse salvus, sicut illi, etiam te oportet aliquid pati. Et hoc dicto videri desit.

Secundum hanc tantam gratiam ipsi factam fuit tunc liber ad tempus, tentatione. Verum post biennium eidem succubuit, & exivit. Ac postea experiundo mundum, ut ipsi daret victum, longè plus à se laboris exigere, quàm exegisset religio, pænâ sanè ejus perfidiam condecens, sed inferiore ejus delictis lapsus in amentiam miserè obiit.

In mundo longè plus cum labore oportuit pro victu.

Quotidie confirmabatur in vocatione.

l. 1. cap. 3. circa finè.

Malè cedit etiam cum fraude ingredienti-bus.

Bufala in ipsum irruit.

Per hæc & hujusmodi exempla Pater Julius confirmabatur in dies in illa opinione, ad mensuram securitatis, quâ vivunt religiosi sub obedientiæ asylo crescere etiam pericula eorum, qui vel ex parte, vel in totum se ab ea subtrahere nituntur. Sic item è contrario per exempla illorum, qui multis annis provixerant in religione, quos, uti diximus, sæpius de eo interrogabat, solabatur ipse suam timidam spem, fore, ut & ipse ad eum modum perseveraret. Et addebat etiam eorum, qui astu vel dolo ingressi essent societatem, fore minimè diversam ab illis, qui exiissent, conditionem, utpote qui non essent veri ac legitimi filij illius, ac per consequens, nequaquam securi sub ejus directione, & vivendi normâ, cujus protectionem nequiter occupassent. Et hujusce argumenti reliquit & ipse exemplum memoratu dignum, quocum etiam hoc caput concludam. Nobilis juvenis egressus ex quadam alia religione petiit & obtinuit nostram societatem. Cùm ipse adhuc Novitius Laureti una cum aliis extra civitatem liberioris captandæ auræ gratiâ prodeambulasset, bufala toto nisu ex septo erumpens cornibus ejus incurfavit in præcordia, & dejecto illo humi genibus violenta incubuit, capite illum identidem contundens. Et sanè actum de illo fuerat, nisi complures suppetias venissent, ac bestiam abegissent. Ipse tunc in se, inque animum reversus impedimentum aperuit dolosè à se in examine ante ingressum occultatum. Dimit-tendus

tendus mox fuit etfi magno suorū cum rubore, & confusione. Vnde discamus licet, quā unicuique religioso sit non solum utilis, verū etiam necessaria non qualiscunq; sed suæ religionis vivendi ratio & amussis.

Dimittendus fuit.

CAPUT V.

Opera Pœnitentiæ, Perpeffiones Corporis.
Paupertas.

INterno sui vincendi studio, per quod P. Julius subigebat animum reprimendo per obedientiam propriæ voluntatis & iudicij inclinationes, rectè conjunguntur opera pœnitentiæ externæ, quibus frenabat corpus, & sensus suos. Ab usque primis Novitiatûs principiis in Exercitiis spiritualibus sub primum ingressum fieri solitis statim imbibit spiritum pœnitentiæ, & corpus affligendi studium *propter sua peccata*, inquebat ille, & *ob serium mundi contemptum*.

Etiam supra diximus, ipsum laterculo pectus suam atrociter pulsasse; hoc suum patiendi desiderium vehementer accendit in prima probatione vitis sanctorum Patrum anachoretarum, sanctorumque Martyrum lectitandis, id quod ipsi familiare fuit per totam vitam; faterurque in nullo Exercitio spirituali reperisse se majorem gustum, & delectationem, quā in obeundis pœnitentiis & afflictationibus corporis, quā diu ei id per ætatem licebat; licuit autem ei, quasi ad ipsius mortis articulum. Dicitabat, *senes debere esse frequentiores in afflictationibus corporis, quā juvenes; quoniam ipsis tempus breve est placandæ divinæ justitiæ; item ipsorum corpora jam indurata ævo minus sentire doloem, idque per frequentiam suppleri debere. Demum melius cognosci fructum pœnitentiæ.* Caput nunquam peccabat, ratus esse jacturam temporis; quinquies vel sexies per annum faciem

lib. 1. c. 3.
f. 20.

Spiritus pœnitentiæ à primo novitiatu.

Dicitabat senes debere esse crebriores in pœnitentiis.

Caput nunquam peccabat.